

GRO

Piet Cohen (86): vader van de Stadse sjoel

Het is veertig jaar geleden dat de synagoge in Groningen opnieuw in gebruik werd genomen. Het nieuwe interieur was een ontwerp van Piet Cohen.

MARCEL LOODEN

Wie nu het gewijde deel van de synagoge aan de Folklingestraat in Groningen betreedt, ziet het geesteskind van Piet Cohen. Hij was degene die veertig jaar geleden het interieur voor de opnieuw in gebruik te nemen sjoel ontwierp.

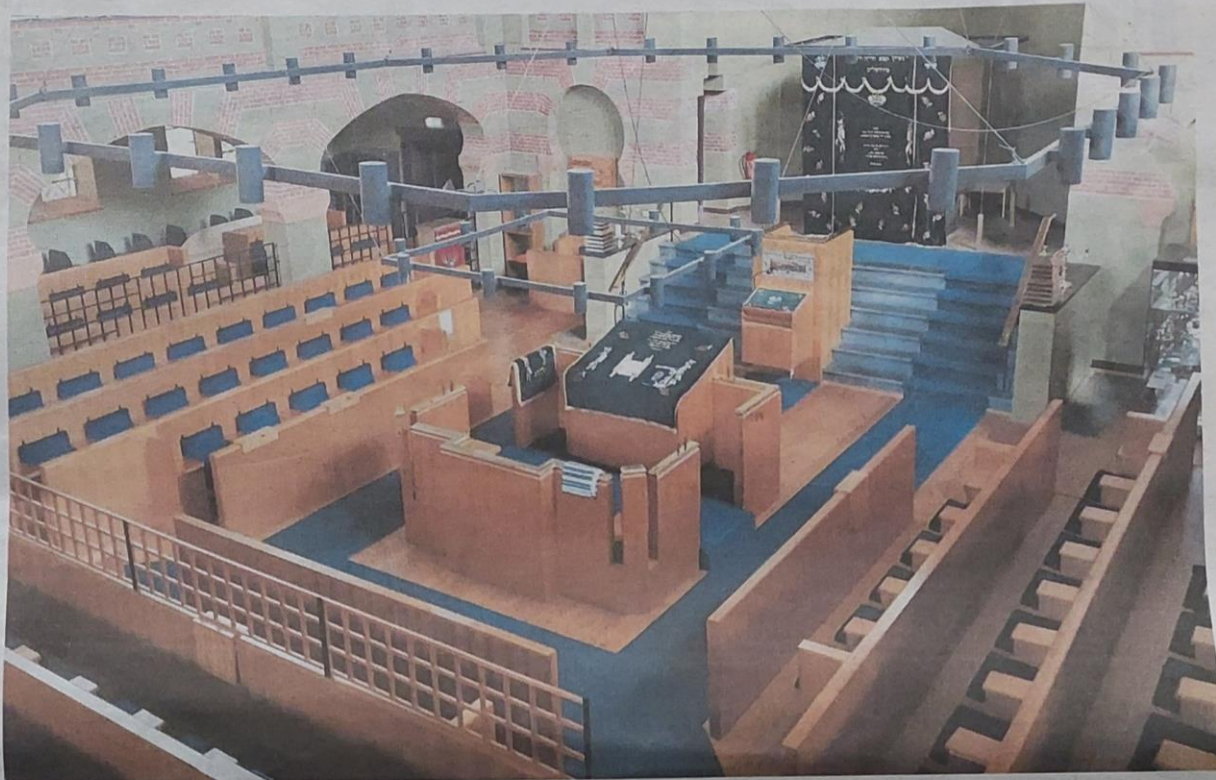
Vanwege die veertigste verjaardag wordt vandaag een expositie in de synagoge geopend waar enkele andere objecten worden getoond die Cohen heeft ontworpen. „Ik ben zelf bij de opening aanwezig”, vertelt Cohen vanuit Amstelveen, zijn woonplaats.

Hij is 86 jaar en nog altijd actief als industrieel vormgever. Zo werd vorig jaar het door hem ontworpen Holocaustmonument in Amstelveen onthuld. Ruim tien jaar geleden ontwierp hij het Anne Frank Memorial, een monument ter nagedachtenis aan Anne Frank dat in Israël staat.

In datzelfde Israël woonde en werkte de in Arnhem geboren Cohen in de jaren vijftig. Hij had de Tweede Wereldoorlog overleefd door onder te duiken. „Alle leden van ons gezin zaten op verschillende plaatsen in het land, ik in Limburg. In Israël woonde ik in een kibboets.”

Hij werkte er voor een architect en studeerde industriële vormgeving. Hij maakte die studie af in de Verenigde Staten, waar hij ook jaren woonde, om in 1970 terug te keren naar Nederland.

Ruim veertig jaar geleden werd hij benaderd door Fred Dubbeling, de architect die bezig was met de restauratie van de synagoge in de Folklingestraat. „Hij benaderde mij met de vraag of ik het interieur van de synagoge wilde ontwerpen. Ik zei ja en

zo zag ik voor het eerst de synagoge in Groningen.”

Die synagoge was gebouwd in 1906 en deed na de Tweede Wereldoorlog lang dienst als wasserij. De kleine Joodse gemeente die Groningen nog had, gebruikte de jeugd-sjoel.

In de jaren zeventig sloot de wasserij de deuren en verpauperde het lege pand zienderogen. Sloop of restauratie, dat was de vraag die de stadsbestuurders lang bezighield. Er werd gekozen voor het laatste, waardoor Piet Cohen zijn ontwerp kon maken en de sjoel zijn huidige gezicht kreeg, met de stalen lichtconstructie in de nok en ruimte voor honderdtwintig mensen.

„De sjoel wordt nu weer regelmatig gebruikt voor diensten. Elders in het gebouw exposeren we de geschiedenis van de Joden in Stad en Ommelanden”, vertelt Geert Volders, manager van de Stichting Synagoge Folklingestraat Groningen. Die beheert het pand en heeft ook de

‘Het was de eerste die ik ontwierp. Dat maakt deze sjoel speciaal’

expositie opgezet die vrijdag, voor een besloten gezelschap, wordt geopend.

„Vanaf volgende week kan hij door iedereen worden bekeken”, aldus Volders. „Hij laat allerlei voorwerpen van Piet Cohen zien, zoals koffiekopjes en zilveren voorwerpen uit de Joodse traditie, maar staat ook stil bij de restauratie van de synagoge.”

Piet Cohen verheugt zich op het weerzien met de sjoel, die een belangrijke plek in zijn oeuvre inneemt. „Het was namelijk de allereerste sjoel die ik ontwierp. Dat maakt hem speciaal.”

Piet Cohen is de ontwerper van het interieur van de synagoge aan de Folklingestraat in Groningen (boven). Ruim tien jaar geleden ontwierp hij het Anne Frank Memorial (onder). Cohen poseert hier bij het monument in Israël ter nagedachtenis aan het gelijknamige meisje. FOTO'S GEERT VOLDERS/JIM HOLLANDER